

ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΑΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΑΝΤ. ΡΟΥΜΑΝΕΑΣ • ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚ. ΜΑΡΑΜΠΕΑΣ • ΤΗΛ.: 27210-77594, 6973 731473 • FAX: 27210-74345 • e-mail: info@maniatiki.gr, nmarab@otenet.gr

Κωδικός 5384

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΜΕ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΑΧ.ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΔΥΤΙ-
ΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
ΤΚ 24022

ΕΤΟΣ 27ο
ΑΡΙΘ.ΦΥΛΛΟΥ 317
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2025
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 1,50€

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΟΥ- ΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι, η κυβέρνηση, χάρη στο ισχυρό πολιτικό ένστικτο του πρωθυπουργού, έφερε στη χώρα μας πλούσιες χρηματοδοτήσεις από όλα τα Ευρωπαϊκά Κοινοτικά Ταμεία. Το φανερώνουν άλλωστε από μόνοι τους οι αριθμοί, που δείχνουν τη χώρα μας πρώτη μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Κοινοτικές χρηματοδοτήσεις. Εκείνο, όμως, που έχει μεγαλύτερη σημασία από το ύψος των χρηματοδοτήσεων είναι η απόδοσή τους και ακόμα καλύτερα η διάχυση των αποτελεσμάτων τους στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο. Σχετικά με αυτό το θέμα διατυπώνονται πολλές ενστάσεις, κάποιες από αυτές επιχειρούμε να παρουσιάσουμε στη συνέχεια.

Τώρα που κλείνει ο χρόνος διάρκειας των χρηματοδοτήσεων από τα περισσότερα Κοινοτικά Ταμεία, εμφανίζεται και πάλι με ένταση η έννοια «απορροφητικότητα». Αυτό σημαίνει να ψάχνουμε να βρούμε τρόπους να πάρουμε τα χρήματα για να μην επιστρέψουν ως αναπορόφητα στα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την ενίσχυση των ενεργειών προς αυτή την κατεύθυνση, αμβλύνονται σε μεγάλο βαθμό οι καθιερωμένες διαδικασίες σχετικά με την ποιότητα των μελετών για τα αντίστοιχα έργα, τη διασφάλιση εγγυημένης αποτελεσματικότητας των όρων δημοπράτησης τους, την ευρεία δημοσιότητα των προκηρύξεών τους και τις προβλέψεις για την εκ των προτέρων αντιμετώπιση των εμποδίων μέχρι τη συμβασιοποίηση και την ομαλή εκτέλεσή τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους. Η αμβλυνση της ομαλής ροής αυτών των διαδικασιών οδηγεί τελικά στη μείωση της **αποδοτικότητάς** τους που τελικά φαίνεται στο αποτύπωμα που αφήνουν, όπως αυτό προσλαμβάνεται από το μέσο πολίτη. **Η ισχυρή διαφοροποίηση της αποδοτικότητας σε σχέση με την απορροφητικότητα, που αποτελεί συνηθισμένο φαινόμενο στη χώρα μας, την εμφανίζει τελικά με αρνητικό πρόσημο κατά τη διαδικασία αποτίμησης των τελικών αποτελεσμάτων των χρηματοδοτήσεων σε σύγκριση της με τις περισσότερες από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

Με αφετηρία στοιχεία που έχουν προκύψει από τον τρόπο διαχείρισης Κοινοτικών Προγραμμάτων κατά τις πολλές προηγούμενες δεκαετίες, καταγράφονται ισχυρές πλημμέλειες σε όλο το φάσμα από την επιλογή των έργων που εντάσσονται στα Προγράμματα αυτά μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Όπως προκύπτει εκ του αποτελέσματος, η έννοια της αποτελεσματικότητας έχει αμβλυνθεί σε μεγάλο βαθμό σε βάρος ευρέος φάσματος σκοπιμότητων, από τις οποίες η προχειρότητα και οι ανεπάρκειες της κρατικής διοίκησης δεν είναι οι ισχυρότερες. Φαίνεται ότι εμφολωμένοι πολλών ειδών σκοπιμότητες που αποτυπώνονται στις ελλειπτικές μελέτες που οδηγούν σε αναθεωρήσεις και χρονικές καθυστερήσεις με ισχυρό οικονομικό αρνητικό αποτύπωμα καθώς και σημαντική απόκλιση του τελικού αποτελέσματος από το αρχικά προσδιοριζόμενο. **Ερευνητέο είναι το κατά πόσο εμπλέκονται πολιτικού ή μικροπολιτικού χαρακτήρα σκοπιμότητες στο συνολικό πλέγμα αναποτελεσματικότητας.** Αυτό δυστυχώς είναι δύσκολο να φανεί γιατί δεν έχουν θεσμοθετηθεί εγχώριοι αποτελεσματικοί μηχανισμοί ελέγχου σε όλες τις, πολλές, δεκαετίες της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας μας.

Κάποιες παρεκκλίσεις από τη νομιμότητα βλέπουν το φως τα δημοσιότητας από τους ελέγχους αρμόδιων Κοινοτικών οργάνων, όπως το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, που δυστυχώς έχουν περιορισμένη αρμοδιότητα, μόνο ως προς τη νόμιμη διαχειριστική εξέλιξη των Κοινοτικών χρηματοδοτήσεων που υλοποιούνται όμως σύμφωνα με το εγχώριο νομικό πλαίσιο. Οι έλεγχοι αυτοί, που δυστυχώς είναι μόνο δειγματοληπτικοί λόγω του μεγάλου αριθμού των έργων, καταλήγουν για κάποιες περιπτώσεις σε επιβολή προστίμων και επιστροφή χρηματοδοτήσεων και για ακόμα λιγότερες σε παραπομπές προσώπων στην ποινική δικαιοσύνη αλλά μόνο για αδικήματα που σχετίζονται στενά με τη διαχείριση του Κοινοτικού χρήματος. **Τα πρόστιμα και οι επιστροφές χρηματοδοτήσεων εξοφλούνται «αθόρυβα» από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά οι ποινικές διαδικασίες έχουν εξωστρεφή χαρακτήρα και**

φθάνουν ευκολότερα σε διευρυμένα ακροατήρια προκαλώντας έτσι γενικευμένου χαρακτήρα προβληματισμούς. Δυστυχώς στη χώρα μας δεν υπάρχει αξιόλογη ερευνητική δημοσιογραφία που θα μπορούσε να αναδείξει το εύρος και τις επιπτώσεις κάποιων από τις Κοινοτικές χρηματοδοτήσεις που έχουν εμφανώς αποκλίνοντα αποτελέσματα σε σχέση με τα αρχικά προσδιοριζόμενα, λειτουργώντας έτσι και ως μοντέλο διευρυμένης ευαισθητοποίησης των πολιτών και κατανόησης των αιτίων που οδηγούν σε περιορισμένη επίπτωσή τους στο επίπεδο διαβίωσής τους.

Φαινόμενα στη διαχείριση των Κοινοτικών χρηματοδοτήσεων, όπως αυτά που καταγράφηκαν πιο πάνω, έχουν σημειωθεί και στην περιοχή μας, τη Μάνη. Από τις προ 30ετίας Κοινοτικές χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια του Μέτρου: *Άρση συγκοινωνιακής απομόνωσης ορεινών περιοχών*, με πρωτοβουλία του τότε Νομάρχη Μεσσηνίας Παναγιώτη Φωτέα, εντάχθηκαν και υλοποιήθηκαν τα οδικά έργα: *Εξωχώρι – Σαϊδόνα* και *Πλάσα – Μηλέα*, που δυστυχώς για να ολοκληρωθούν, λόγω υπερβολικών υπερβάσεων του προϋπολογισμού που προσδιοριζόταν στις τεχνικές – οικονομικές μελέτες τους, δαπανήθηκαν μεγάλοι ύψους οικονομικοί πόροι και από το επόμενο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Παρόμοια τύχη είχε το μεταγενέστερο οδικό έργο: *Γύθειο – Αρεόπολη – Γεωρολιμένας κατά τμήματα*, που οι αναθεωρήσεις του προϋπολογισμού του έφθασαν σε διψήφιο αριθμό.

Εκείνο που δεν έχει γίνει κατανοητό από τους πολίτες είναι ότι οι υπερβάσεις στους προϋπολογισμούς των έργων, και ειδικότερα των έργων που χρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκούς πόρους, στερούν τις δυνατότητες για χρηματοδότηση επόμενων έργων εξ' ίσου αναγκαίων. Δεν έχει δηλαδή γίνει κατανοητό ότι αν καταναλώνεται αναποτελεσματικά ένα μέρος της δικαιούμενης για κάθε περιοχή χρηματοδοτικής «πίτας» απομένει στο τέλος μικρό τμήμα για να καλύψει πολλές ανάγκες...

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΟΙ ΕΠΕΤΕΙΑΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ 199η ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΟΥ ΔΙΡΟΥ

Σειρά εκδηλώσεων, για τον εορτασμό της 199ης Επετείου της Μάχης του Διρού, όταν οι Ηρωίδες Μανιάτισσες με όπλο τα δρεπάνια του θερισμού ταπείνωσαν τον Ιμπραήμ Πασά, λάμπρυναν τον Ιερό Αγώνα και ενδυνάμωσαν τη φλόγα της Ελληνικής Επανάστασης, διοργάνωσε το Σαββατοκύριακο 28 και 29 Ιουνίου ο Δήμος Ανατολικής Μάνης.

Το Σάββατο 28 Ιουνίου έλαβε χώρα στο ακρογιάλι του Διρού η αναπαράσταση της απόβασης των Αιγυπτιακών στρατευμάτων και της πρώτης αντιμετώπισής τους. Ακολούθησε τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων στο μνημείο της Ηρωίδας Μανιάτισσας και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η απονομή βραβείων στους νικητές των επετειακών σκοπευτικών αγώνων που διοργάνωσε ο Δήμος με τον Αθλητικό – Σκοπευτικό Όμιλο Μάνης «Ταίναρο».

Την κύρια ημέρα των εκδηλώσεων, Κυριακή 29 Ιουνίου, τελέστηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου η επίσημη δοξολογία. Με το πέρας της δοξολογίας επίσημοι και κοινό μετέβησαν στην κεντρική πλατεία του Πύργου Διρού, όπου τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση και ακολούθησε κατάθεση στεφάνων. Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Δημάρχος Ανατολικής Μάνης κ. Πέτρος Ανδρεάκος και ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Θ. Δαβάκης.

Ο Δήμαρχος στο χαιρετισμό του αναφέρθηκε στον ουσιαστικό ρόλο της Μάνης στην έκβαση του Αγώνα του 1821. Ξεχώρισε την απaráμιλλη αυτοθυσία των γυναικών του Διρού λέγοντας πως: *Χωρίς καλογοιασμένα κοφτερά σπαθιά μα με*

αστεϊρευτα ψυχικά εφόδια, θάρρος και μανιάτικη τόλμη, οι γυναίκες του Διρού, μεγαλειώδεις μέσα στην απλότητά τους, στάθηκαν πλάι στους αδάμαστους πολεμιστές αυτής της άγονης χερσονήσου – ίσες προς ίσους». Ο κ. Ανδρεάκος αναφέρθηκε επίσης στη δικαιολογημένη πικρία των Μανιατών, καθώς ούτε η αυτοθυσία των γυναικών του Διρού ούτε συνολικά ο Μανιάτικος Αγώνας

χαίρουν της αναγνώρισης που τους πρέπει: *«Όσο ξακουστός κι αν είναι στον τόπο μας ο πολεμικός αυτός θρίαμβος των ηρωίδων μας, για τους πολλούς η ιστορική μάχη του Διρού παραμένει έως σήμερα μια άγνωστη μάχη»,* κατέληξε.

Ακολούθως, η ομιλήτρια της ημέρας, υφυπουργός Τουρισμού κ. Άννα Καραμανλή, εκφώνησε τον πανηγυρικό. Η κα υφυπουργός ανέφερε πως *«ο Διρός της ιστορίας και της αντίστασης έδειξε στον κόσμο το μεγαλείο των γυναικών και τη δύναμη της ψυχής ενός λαού που δεν υποτάσσεται. Η Μάχη του Διρού δεν κατέληξε απλώς μια στρατιωτική επιτυχία είναι ένα μοναδικό φαινόμενο στην ευρωπαϊκή ιστορία. Γυναίκες αγρότισσες να φράζουν με τα κορμιά τους την προέλαση ενός τακτικού στρατού. Είναι σύμβολο, παρακαταθήκη, μάθημα ελευθερίας και ισότητας. Υπενθύμιση πως το χρέος προς την πατρίδα δεν έχει φύλο, ηλικία ή κοινωνική θέση».*

Οι διήμερες εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με τη διεξαγωγή παρέλασης στην οποία συμμετείχαν μαθητές, σύλλογοι και στρατιωτικό τμήμα.

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΟ ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

• Πέτρου Κανελλίδη: Περὶ Μάνης και Μανιατών (XI) σελ.2

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

• Βομβαρδισμός καΐκιού με Άγγλους το 1941 και ποιητική απόδοσή του από τον Π. Κομπιλήρη σελ.3
• Εγκαίνια Μουσείου Γιάννη Ρίτσου στη Μονεμβασία σελ. 5

ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

• Βασίλη Δασκαλάκη: Οι ξεριζωμένοι (B VII) σελ.4

ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

• Προβληματισμοί για τον τρόπο διαχείρισης των αγροτικών επιδοτήσεων σελ.5

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

• Πρωτοβουλίες με σκοπό την επανεκκίνηση του έργου για το δρόμο Μηλιά - Γιάτρισσα σελ.6
• **ΠΟΛΥΑΡΑΒΟΣ 1826 -2026.** Η αλληλογραφία μας με το Μητροπολίτη Μάνης σελ.7
• Δυτική Μάνη: Νερό με αφαλάτωση ή νερό Ταυγέτου; σελ.7

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

• Αναψυκτήριο - καφέ μπαρ "Πάραλος" Αφών Ραπτάα, στην Καλόγρια Στούπας σελ.8

KEY FEATURES IN ENGLISH.

ΜΙΚΡΑ, ΤΟΠΙΚΑ, ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ... σελ 9,12

ΘΕΜΑ:

• Το μανιάτικο μοιρολόι στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά (XI) σελ. 10

ΑΡΘΡΑ:

• 1) Τραπεζοκαθίσματα και δημόσιος χώρος, Παν. Ε. Νίκα, σελ. 9

• 2) Οι "τέως": αποδοχή και αξιοποίηση

υπολειπόμενων γενετικών ικανοτήτων σελ.12

ΠΕΝΘΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ σελ.11,12

